

การคัดเลือกศิลปินดีเด่น และผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรมจังหวัดระยอง

ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

❖ หลักเกณฑ์การคัดเลือกศิลปินดีเด่นจังหวัดระยอง ประกอบด้วย ๓ หลักเกณฑ์ คือ

เกณฑ์ที่ ๑ คุณสมบัติของศิลปินดีเด่นจังหวัดระยอง

- ๑) เป็นผู้ที่มีสัญชาติไทย อายุไม่ต่ำกว่า ๓๕ ปี และยังมีชีวิตอยู่ในวันตัดสิน
- ๒) เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญ และมีผลงานดีเด่น เป็นที่ยอมรับของวงการศิลปะแขนงนั้น

- ๓) เป็นผู้สร้างสรรค์และพัฒนาศิลปะแขนงนั้นจนถึงปัจจุบัน
- ๔) เป็นผู้ผดุงและถ่ายทอด หรือเป็นต้นแบบของศิลปะแขนงนั้น
- ๕) เป็นผู้ปฏิบัติงานศิลปะแขนงนั้นอยู่ในปัจจุบัน
- ๖) เป็นผู้มีความรู้และมีความรักในวิชาชีพของตน
- ๗) เป็นผู้ที่มีผลงานที่ยังประโยชน์ต่อสังคมและมนุษยชาติ

เกณฑ์ที่ ๒ คุณค่ามาตรฐานผลงานศิลปะของศิลปินดีเด่นจังหวัดระยอง

- ๑) ผลงานสื่อให้เห็นคุณค่าในความคิด ความงาม คุณค่าทางอารมณ์ สะท้อนความเป็นธรรมชาติ หรือแห่งยุคสมัยค่านิยม สถานภาพทางสังคม และวัฒนธรรมจริยธรรม เอกลักษณ์ของท้องถิ่น และเอกลักษณ์ของชาติ

- ๒) ผลงานสร้างสรรค์แสดงออกถึงแนวคิด กระตุ้นและพัฒนาทางสติปัญญาแก่มนุษยชาติด้านศิลปะสาขานั้น

- ๓) ผลงานสร้างสรรค์ให้ความรู้สึกระทึกใจ ให้พลังความรู้ และส่งเสริมจินตนาการ
- ๔) ผลงานสร้างสรรค์มีเอกลักษณ์เฉพาะตนไม่ลอกเลียนแบบจากผู้อื่น หรือมีกลวิธีเชิงสร้างสรรค์

เกณฑ์ที่ ๓ การเผยแพร่และยอมรับคุณค่าผลงานของศิลปินจังหวัดระยอง

- ๑) ผลงานได้รับการจัดแสดง หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง มีหลักฐานอ้างอิงโดยเป็นผลงานที่แสดงให้เห็นถึงแนวคิด พัฒนาการทางงานศิลปะอย่างชัดเจน

- ๒) ผลงานเป็นที่ยอมรับของชุมชน

สาขา และความหมายขอบข่าย ในการคัดเลือกศิลปินดีเด่นจังหวัดระยอง มี ๔ สาขา ดังนี้

๑. สาขาทัศนศิลป์ หมายถึง ศิลปะที่มองเห็นได้ด้วยตา จะเป็นศิลปะสองมิติหรือสามมิติ ซึ่งรวมอยู่ในศิลปะสาขาจิตรศิลป์ ประยุกต์ศิลป์ และศิลปะพื้นบ้าน แบ่งเป็น ๖ สาขาย่อย คือ

๑.๑ จิตรกรรม ได้แก่ ภาพเขียนสีน้ำ สีฝุ่น สีน้ำมัน และภาพลายเส้น ฯลฯ

๑.๒ ประติมากรรม ได้แก่ งานปั้น แกะสลัก การหล่อ ฯลฯ

๑.๓ ภาพพิมพ์ ได้แก่ ภาพพิมพ์ทุกชนิด เช่น ภาพพิมพ์ไม้ ภาพพิมพ์หิน ภาพพิมพ์ร่องลึก และภาพพิมพ์ตะแกรงไหม รวมถึงผลงานศิลปะประเภท MONOPRINT คอมพิวเตอร์ ฯลฯ

๑.๔ สื่อประสม ได้แก่ ผลงานศิลปะกรรมที่ใช้กรรมวิธีทางวัสดุต่าง ๆ สื่อทางเทคโนโลยี ได้แก่ งานประเภทดิจิทัล ฯลฯ

๑.๕ ภาพถ่าย ได้แก่ ผลงานทางศิลปะภาพถ่ายที่เสนอด้วยสื่อ และกรรมวิธีต่าง ๆ

๑.๖ ประณีตศิลป์ ได้แก่ ผลงานศิลปะการออกแบบด้วยกรรมวิธีต่าง ๆ

๒. สาขาสถาปัตยกรรม หมายถึง งานออกแบบสถาปัตยกรรมไทยแบบประเพณี หรือสถาปัตยกรรมแบบร่วมสมัย ซึ่งสร้างขึ้นถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย มีคุณค่าทางศิลปะมีความมั่นคงแข็งแรง และสะท้อนเอกลักษณ์ของชาติ

๓. สาขาวรรณศิลป์ หมายถึง บทประพันธ์ที่แต่งอย่างมีศิลปะทั้งร้อยแก้ว และร้อยกรอง มีองค์ประกอบสำคัญ คือ ความรู้สึกสะท้อนใจ ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการและกลวิธีเสนอเรื่องที่น่าสนใจ

๔. สาขาศิลปะการแสดง หมายถึง ศิลปะที่มีการแสดงซึ่งเป็นที่วิจิตรศิลป์ ประยุกต์ศิลป์ รวมทั้งศิลปะพื้นบ้าน ได้แก่ การแสดงดนตรี และการแสดงพื้นบ้าน แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

๔.๑ ดนตรีไทยและนาฏศิลป์ไทย

ดนตรีไทย หมายถึง การบรรเลงเครื่องดนตรี และการขับร้อง ทั้งที่เป็นมาตรฐานกลางของชาติ เช่น ปี่พาทย์ เครื่องสาย มโหรี ดนตรีในพระราชพิธี รัฐพิธี และพิธีการของชาวบ้านทุกภูมิภาค รวมทั้งการดนตรี การขับร้องพื้นบ้านของภาคต่าง ๆ ในประเทศไทย ตลอดจน การพากย์ เจริจา เสภา เท่กลุ่มต่าง ๆ

นาฏศิลป์ไทย หมายถึง การแสดงนาฏศิลป์ของไทย ทั้งที่เป็นราชสำนักของส่วนราชการ และการแสดงทั่วไป เช่น โขน ละคร ฟ้อนรำ ระบำ ลีเก และการแสดงพื้นบ้านของภาคต่าง ๆ

๔.๒ ดนตรีสากลและนาฏศิลป์สากล

ดนตรีสากล หมายถึง การบรรเลงเครื่องดนตรีและการขับร้อง ในที่นี้แบ่งเป็น ๓ สาขาย่อย คือ ดนตรีคลาสสิก ดนตรีไทยสากล และดนตรีลูกทุ่ง

ดนตรีคลาสสิก คือ การเล่นดนตรีวงใหญ่ (Orchestra) ประมาณ ๑๐๐ คน หรือต่ำกว่าเล็กน้อย หรือ String Orchestra (วงเครื่องสายที่ไม่มีเครื่องเป่า) วงแบบ ๒ คน (Duo) วงแบบ ๓ คน (Trio) วงแบบ ๔ คน (Quartet) หรือ Chamber Music (๔-๕ คน) หรือเดี่ยวเปียโน (Recital) โดยผู้เล่นจะต้องเล่นตามโน้ตของผู้ประพันธ์เพลงล่วงหน้าไปแล้วเป็นส่วนใหญ่ เช่น Mozart Chopin Beethoven หรือเป็นเพลงที่มีผู้ประพันธ์ขึ้นใหม่ ผู้ที่อยู่ในข่ายการพิจารณา ได้แก่

- (๑) Conductor (วาทยกรที่ควบคุมในระดับดีเลิศ)
- (๒) หัวหน้าวง (มักจะเป็น ๑ Chair Violin)
- (๓) นักดนตรีที่เล่นในวงที่มีความสามารถมากเป็นพิเศษ
- (๔) นักแต่งเพลงที่ต้องแต่งและแยกเรียบเรียงเสียงประสานด้วย (Composer)
- (๕) ผู้แยกและเรียบเรียงเสียงประสาน (Arranger)
- (๖) นักร้อง Opera แบบต่างๆ เช่น นักร้องหญิงในระดับเสียง Soprano และ Aito นักร้องชายในระดับเสียง Tenor, Bariton, BAW และ BAW และ Bass เป็นต้น
- (๗) นักร้องหมู่ประสานเสียง (Chorus) ดีเด่นของหมู่ หรือเดี่ยวแยกประเภท
- (๘) ผู้ควบคุมวง (Conductor) สำหรับนักร้องหมู่ประสานเสียง
- (๙) นักเปียโน ซึ่งเล่น Piano Concerto Accompaniment ได้ดีเยี่ยม
- (๑๐) ผู้สอนเครื่องดนตรี ส่วนมากสอนนักเปียโน หรือสอนเครื่องอื่น ๆ
- (๑๑) ผู้สอนขับร้องแบบ Opera มีความสามารถดีเยี่ยม

ดนตรีไทยสากล คือ การเล่นดนตรีแบบวงเล็ก (๑ - ๑๒ ชิ้น) วงกลาง (๓ - ๙ ชิ้น) วงใหญ่ขนาดเล็ก (๑๐ - ๑๒ ชิ้น) วงใหญ่ขนาดใหญ่ (๑๔ - ๒๕ ชิ้น) ทั้งนี้จะรวมการเล่นดนตรี และการขับร้องที่เป็นดนตรีลูกทุ่งด้วย ผู้ที่อยู่ในข่ายพิจารณา ได้แก่

- (๑) ผู้เล่นเครื่องมือต่าง ๆ ที่มีความสามารถเป็นพิเศษ
- (๒) ผู้ควบคุมวง

- (๓) ผู้แต่งคำร้องและทำนองแบบ Song Writer
- (๔) ผู้แยกและเรียบเรียงเสียงประสาน (Arranger)
- (๕) ผู้ขับร้องดีเด่นประเภทดนตรีสากล ดนตรีไทย ทั้งแจ๊ส (Jazz) และป๊อป (Pop)

และดนตรีลูกทุ่ง

- (๖) ผู้ฝึกสอน (อาจารย์มหาวิทยาลัย หรือศาสตราจารย์ทางดนตรี)
- (๗) ผู้เรียบเรียงแบบวงเล็ก (๑ - ๑๒ ชิ้น) วงกลาง (๓ - ๙ ชิ้น) วงใหญ่ขนาดเล็ก (๑๐ - ๑๒ ชิ้น) วงใหญ่ขนาดใหญ่ (๑๔ - ๒๕ ชิ้น)

นาฏศิลป์สากล หมายถึง การแสดงสมัยใหม่ หรือการแสดงทางสากล เช่น บัลเลต์ (Ballet) แจ๊สแดนซ์ (Jazz Dance) แดนซ์ และอื่นๆ ผู้ที่อยู่ในข่ายการพิจารณา ได้แก่

- (๑) อาจารย์ (ครูผู้ฝึกสอนที่มีความสามารถสูง)
- (๒) นักเต้น (ผู้เต้นที่ดีเด่น)
- (๓) นักดนตรี (ผู้เล่นเครื่องดนตรีประกอบการเต้น เช่น Piano ฯลฯ)
- (๔) อาจารย์ (ผู้ให้ท่าทาง หรือออกแบบท่าเต้น Choreographer)
- (๕) ผู้แต่งเรื่อง
- (๖) นักประพันธ์ดนตรีประกอบ (Composer)

๔.๓ ภาพยนตร์และละคร

ภาพยนตร์ หมายถึง สื่อเคลื่อนไหวที่สะท้อนเหตุการณ์ทางสังคม การเมือง และวัฒนธรรมที่สร้างขึ้นเป็นระบบมาตรฐานโดยฝีมือคนไทย ได้แก่ ภาพยนตร์ข่าว ภาพยนตร์สารคดี ภาพยนตร์เรื่องเป็นต้น ผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อวงการภาพยนตร์ที่อยู่ในข่ายพิจารณาผลงาน ได้แก่ ผู้สร้าง ผู้กำกับ นักพากย์ นักแสดง ผู้ประพันธ์เพลงประกอบ

ละคร หมายถึง การแสดงที่เป็นเรื่องราวสะท้อนชีวิตของคนโดยอาศัยคำพูดท่าทาง บทบาท ช่วยสื่อความหมายให้ผู้ดู ผู้ฟัง ได้ทราบถึงความเป็นไปต่างๆ เป็นช่วงๆ หรือเป็นตอนๆ จะมีจุดมุ่งหมายถึงความสะเทือนใจเป็นหลัก ในที่นี้หมายถึงละครเวทีร่วมสมัย และละครโทรทัศน์

การคัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรมจังหวัดระยอง
ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๕

✧ หลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม

๑. คุณสมบัติเฉพาะสาขาของผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม

๑.๑ สาขามนุษยศาสตร์ ด้านการใช้ภาษาไทย หมายถึง บุคคลผู้ศึกษา ค้นคว้า และเผยแพร่ผลงานเพื่อประโยชน์แก่ประเทศ และเป็นที่ยอมรับของสาธารณชนในด้านประวัติศาสตร์ ภาษา ศาสนา ปรัชญา ประเพณี วัฒนธรรม คุณธรรม จริยธรรม (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เห็นคุณค่าการใช้ภาษาไทยที่เป็นเอกลักษณ์ของประเทศ จึงได้ดำเนินการสรรหาและคัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม สาขามนุษยศาสตร์ ด้านการใช้ภาษาไทยก่อน ได้แก่ กลุ่มพิธีการ กลุ่มนักการเมือง กลุ่มศิลปิน กลุ่มผู้สอน สำหรับด้านอื่นๆ จะดำเนินการในปีต่อไป โดยจะจัดพิมพ์ในคู่มือการสรรหาและคัดเลือกบุคคลและสถาบันดีเด่นทางวัฒนธรรม) มีคุณสมบัติ ดังนี้

-เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านภาษาไทย หรือใช้ภาษาไทยในการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข่าวสารให้องค์กร ประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น อยู่ในปัจจุบัน

-เป็นผู้นำทางความคิดและหรือเป็นผู้นำความรู้ด้านภาษาไทยมาปรับใช้และประยุกต์ให้เข้ากับสภาพขององค์กร หน่วยงานชุมชนท้องถิ่นอยู่ในปัจจุบัน

-บุคคลนั้นเป็นผู้มีความสามารถ มีความชำนาญและมีผลงานดีเด่นเป็นที่ยอมรับของคนในองค์กรและสังคม

-บุคคลนั้นเป็นผู้มีผลงานการสร้างสรรค์ภาษาไทย ทั้งด้านการพูด การประชาสัมพันธ์ โดยใช้ภาษาไทยได้อย่างเหมาะสม

-เป็นผู้มีผลงานได้รับการเผยแพร่ต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง มีหลักฐานอ้างอิง

-เป็นผู้มีผลงานที่ได้รับรางวัล หรือเกียรติคุณ ในระดับท้องถิ่น หรือระดับชาติ

๑.๒ สาขาผู้ทำคุณประโยชน์ทางวัฒนธรรม หมายถึง บุคคลหรือองค์กร หน่วยงานที่คิดริเริ่ม ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมหรือสร้างผลงานทางวัฒนธรรมอันเป็นประโยชน์ มีคุณค่าต่อประชาชน ชุมชน ประเทศชาติ มีคุณสมบัติ ดังนี้

-เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องวัฒนธรรมเป็นอย่างดี มีความสนใจ ตระหนักในคุณค่าคุณประโยชน์ของวัฒนธรรมที่มีต่อการดำเนินชีวิตและสังคมของประชาชนในชุมชน ชาติบ้านเมือง

-เป็นผู้มีความตั้งใจ มุ่งมั่น พากเพียร คิดริเริ่ม ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดกิจกรรมทางวัฒนธรรมหรือสร้างสรรค์ผลงานทางวัฒนธรรมหรืออุทิศทรัพย์สินดำเนินการ ส่งเสริม สนับสนุนงานด้านวัฒนธรรม

-ผลงานที่เกิดขึ้นสร้างสรรค์คุณค่า คุณประโยชน์ให้กับงานและกระบวนการทางด้านวัฒนธรรมเป็นที่ยอมรับ ยกย่องสรรเสริญจากบุคลากรและหน่วยงานทางวัฒนธรรม รวมทั้งประชาชนโดยทั่วไป

-ต้องเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติดำเนินชีวิตและสังคมด้วยหลักธรรมของศาสนา วัฒนธรรมอันดีงาม ไม่เคยมีประวัติเสียหายและยังมีชีวิตอยู่ถึงวันที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ทำคุณประโยชน์ทางวัฒนธรรม

๑.๓ สาขาภูมิปัญญา หมายถึง องค์ความรู้ หรือสติปัญญาสั่งสมที่เกิดจากความคิดริเริ่ม หรือประยุกต์ความรู้ที่มีอยู่อย่างชาญฉลาด โยปฏิบัติเป็นที่ยอมรับและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ภูมิปัญญามีคุณค่าทางวัฒนธรรม เป็นองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นในวิถีชีวิต ช่วยในการแก้ปัญหา การจัดการ การดำเนินชีวิต แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ได้แก่

-ด้านการเกษตร หมายถึง การผสมผสานการเกษตรและเทคโนโลยี โดยพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองในภาวะกรณีต่างๆ ได้ในเบื้องต้น เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน การแก้ปัญหาการเกษตรด้านการตลาด การแก้ปัญหาด้านการผลิต การรู้จักปรับใช้เทคโนโลยี ฯลฯ

-ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การอนุรักษ์ทั้งด้านธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม การอนุรักษ์ป่าไม้ ต้นน้ำลำธาร การรักษา และถ่ายทอดความรู้ดั้งเดิมเพื่อการอนุรักษ์

-ด้านการจัดการสวัสดิการและวิสาหกิจชุมชน หมายถึง การบริหารกองทุนต่างๆ ในชุมชนและจัดสวัสดิการชุมชน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่ชีวิต ความเป็นอยู่ของสมาชิกในกลุ่ม

-ด้านการรักษาโรคและป้องกัน หมายถึง การสืบทอดความรู้ดั้งเดิมและรู้จักประยุกต์ความเชื่อท้องถิ่น เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ทางด้านสุขภาพอนามัย

-ด้านการผลิตและการบริโภค หมายถึง การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลผลิต เพื่อการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัดและเป็นธรรม อันเป็นขบวนการให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเอง แก้ไขเศรษฐกิจและชะลอการนำเข้าตลาด

มีคุณสมบัติ ดังนี้

-เป็นผู้นำทางความคิดและหรือในกิจกรรมต่าง ๆ ที่สามารถนำความรู้ความสามารถมาปรับใช้และประยุกต์ ให้เข้ากับเศรษฐกิจและสังคมในชุมชนนั้นๆ

-เป็นผู้นำรากฐานความรู้ทางวัฒนธรรม จริยธรรม ศาสนธรรมและประเพณีดั้งเดิมมาปรับใช้ให้เหมาะสมแก่สถานการณ์

-เป็นผู้ให้การอนุรักษ์ สืบสานวัฒนธรรม

-เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทำคุณประโยชน์ต่อชุมชน และสังคม

-เป็นผู้ที่มีผลงานที่สังคมและชุมชนยอมรับ

-เป็นผู้ที่สามารถนำความรู้และประสบการณ์มาพัฒนาสร้างสรรค์ และเผยแพร่แก่สังคมส่วนรวมได้

-เป็นผู้ที่มีคุณธรรมและไม่เคยมีประวัติเสียหาย

๑.๔ สาขาสื่อสารมวลชน หมายถึง บุคคลผู้ทำหน้าที่ในการสื่อสารในระบบของการสื่อสารมวลชนที่ให้สาระและคุณประโยชน์แก่สังคม มีคุณสมบัติ ดังนี้

-เป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางด้านหนังสือพิมพ์ หรือผู้ที่มีผลงานเขียนลงในหนังสือพิมพ์ ผู้ประกอบวิชาชีพทางด้านวิทยุ และทางด้านโทรทัศน์

-ลักษณะการเขียนหรือประกอบวิชาชีพมีลักษณะริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นที่ยอมรับของสาธารณชนว่ามีคุณค่าแก่สังคม มีผู้รับสารจำนวนมาก

-มีผลงานทางด้านวัฒนธรรม เผยแพร่ทางสื่อที่สร้างสรรค์มีคุณค่า มีคุณประโยชน์ให้กับงานทางวัฒนธรรมเป็นอย่างมาก เป็นที่ยอมรับยกย่องสรรเสริญจากบุคลากรและหน่วยงานทางวัฒนธรรมรวมทั้งประชาชนทั่วไป

-มีผลงานต่อเนื่องยาวนานกว่า ๕ ปี ขึ้นไป

๒. การสรรหาและคัดเลือกองค์กรดีเด่นทางวัฒนธรรม

องค์กรดีเด่นทางวัฒนธรรม หมายถึง องค์กรที่ส่งเสริมสนับสนุนด้านวัฒนธรรม ซึ่งเป็นการรวมตัวขององค์กร เครือข่ายทางวัฒนธรรมจากภาครัฐ เอกชน ชุมชน ธุรกิจ การศึกษา วิจัย และวิชาการ โดยดำเนินการในเรื่องการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม การสนับสนุนด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านวิชาการ และด้านประชาสัมพันธ์ เพื่อให้มีการพัฒนาขับเคลื่อนอย่างสมดุล และบูรณาการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และการบริหารจัดการองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นระยะเวลาต่อเนื่องยาวนานจนถึงปัจจุบัน มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ชัดต่อสาธารณชน ก่อให้เกิดประโยชน์เป็นที่ยกย่องโดยทั่วไป องค์กรอื่นๆ ยึดถือเป็นแบบอย่างได้

องค์กรดีเด่นทางวัฒนธรรม ๔ สาขา ประกอบด้วย

๒.๑ สาขาภาครัฐ ได้แก่ หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานราชการอิสระ

๒.๒ สาขาภาคเอกชน ได้แก่ องค์กรที่เกิดจากการรวมตัวของประชาชน มีการจัดตั้งตามระเบียบ กฎหมาย และองค์กรที่เกิดจากการรวมตัวของประชาชน มีการจัดตั้งตามระเบียบกฎหมาย และองค์กรที่เกิดจากการรวมตัวของประชาชนตามความสนใจและความถนัด เพื่อป้องกันการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น เช่น สมาคม มูลนิธิ กลุ่มเกษตรกร กลุ่มสาธารณสุขมูลฐานคณะกรรมการหมู่บ้าน กลุ่มอาสาสมัคร ฯลฯ

๒.๓ สาขาผู้ประกอบการธุรกิจ ได้แก่ บริษัท ห้างร้าน โรงแรม ศูนย์การค้า ธนาคาร ชมรม นักธุรกิจ สหกรณ์ และธุรกิจอื่นๆ

๒.๔ สาขาสื่อสารมวลชน ได้แก่ องค์กรที่ดำเนินงานด้านหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และการสื่อสารอื่นๆ

คุณสมบัติขององค์กรดีเด่นทางวัฒนธรรม

-ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานวัฒนธรรมทางด้านกิจกรรมด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านวิชาการ และด้านการประชาสัมพันธ์ ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคม

-ส่งเสริม สนับสนุนเพื่อการดำเนินงานทางวัฒนธรรมในการผลิตสื่อ เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านวัฒนธรรม และการรณรงค์ส่งเสริมเอกลักษณ์ความเป็นไทย

-ส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรม ได้แก่ การร่วมมือช่วยเหลืองานด้านวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม

-ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานด้านวัฒนธรรมกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม และการสร้างเครือข่ายการดำเนินงานด้านวัฒนธรรม

-มีการบริหารและจัดการองค์กรที่ดี สามารถพัฒนาเศรษฐกิจโดยใช้วัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

-สามารถธำรงรักษาวัฒนธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

-มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ชัดเจนต่อสาธารณชนเป็นระยะเวลาต่อเนื่องยาวนาน ๕ ปีขึ้นไป และเป็นที่ยกย่องทั่วไป องค์กรอื่นๆ ยึดถือเป็นแบบอย่างได้ มีแผนปฏิบัติงานในการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมในอนาคต